

BÁLINT GYÖRGY öröksége

JÚNIUS

A szamóca a legkorábbi és az egyik legnépszerűbb gyümölcsünk, most van a főszezonja. A gyümölcsöt lehetőleg kora reggel szedjük le, és azonnal tegyük a hűtőszekrénybe, mert gyorsan romlik. Megmosni nem ajánlatos, a fekete fóliás talajtakarás azért előnyös, mert az érő gyümölcs nem szennyeződik.

Már a nyár elején tartunk, de azért még mindig van lehetőség a növényállomány bővítésére. Vessenek rövid tenyészidejű csemegekukoricát, a szuperédes magyar fajták világhírűek. Ha van egy kis szabad helyük, vessenek napraforgót, gyorsan magasra emelkedik, és nagyon mutatós a virá-

ga. Az érett tányérból kifejtett mag az énekesmadarak legjobb téli tápláléka.

Ültessenek földlabdás, előnevelt fűszernövény-palántákat, amelyek könnyen megereednek és fejlődnek. A kisebb termetűek, mint a bazsalikom, a majoránna, a kakukkfű jól érzik magukat a magasságban, de nagyobb cserépben is felnevelhetők.

A nagyra nővők, mint a citromfű, a lestyán, a rozmaring és a tarkony nem rontják a tarka egyényári virágagy látványát. A kapor bárhol, még az út szélén is megél, elszórja a magját, és a következő évben még több lesz belőle.

Ültessenek minél több, földlabdával nevelt egyényárvirág-palántát. Ezek gyakori öntözést igényelnek, de folyamatosan viráznak

és feldobják a kert képét. Most kell elültetni a kardvirág gumóit, amelyek az őszi hónapokban a kert kiemelkedő díszei lesznek.

A hónap legfontosabb feladata az öntözés jó megszervezése. Gyűjtsék a csapadékvizet, mert ezt jobban hasznosítják a növények, mint a kút vagy a vezeték vizét – és ingyen áll rendelkezésre.

Alapvető szabályok: a kora reggel vagy alkonyatkor kiöntözött víz hasznosul a legjobban; inkább ritkábban, de nagyobb mennyiségű vizet öntözzenek ki, mert a kevés víz csak a talaj felső rétegét nedvesíti át, és nem jut el a gyökerekkel behálózott talajsziintre; ne a növényre öntözzék a vizet, hanem a talajára; locsolás után kapával lazítsák meg a talaj felszínét.

Szemelvények
Bálint György
írásaiból

A levéltetvek szinte minden kerti növényt megtámadnak és elszívják tőlük az értékes asszimilátákat. Ahol levéltetvek vannak, ott megjelennek a hangyák is, amelyek a levéltetvek által kiválasztott édes váladékból élnek. Ellenük permetezéssel lehet védekezni.

A rózsatövek és -bokrok elnyílt virágait legalább öt levéllel, vagyis hosszú szárral kell levágni, mert így később több virág nyílik majd. A rózsákat gyakran megtámadó rozsdagomba és a többféle rovarkártevő ellen permetezzenek kombinált szerrel. A vad alanyból származó, könnyen felismerhető vadhajtásokat tőlük kell kivágni.

A tulipán, a jácint és a nárcisz hagymáit szedjék ki a földből, tisztogassák meg, és tárolják védett helyen a szeptemberi kiültetésig.

A paradicsom növekvő szárán a levelek hónaljából előtörő hajtásokat tőlük vágják ki, ezeket cserépbe ültetve még termő tövekké fejleszthetik.

Most virágoznak a kislevelű hársfák, ezeket érdemes gyűjteni, megszáritani, mert télen nagyszerű köhögéscsillapító teát lehet belőlük főzni.

A kertben vannak mérgező dísznövények (leander, ricinus, puszpáng, tiszafa, kecskerágó, borostyán) is. A gyerekeket figyelmeztetni kell, hogy óvakodjanak tőlük.

JÚLIUS

A szó szoros értelmében is kezdenek beérni annak a sok munkának a gyümölcsei, amelyet az év során már a kertben elvégeztünk. Megkezdődött a búza aratása, cséplése, a rétek kaszálása, a repce betakarítása, vi-

„Gazdának lenni jó, nagy felelősség, de nagy szabadsággal is jár. Ezért lenne fontos, hogy ma is, a lehetőségekhez mérten, mindenki művelje tulajdonát. Ehhez a feladathoz igyekeztem minél több tudást átadni hosszú életem alatt.”

rágzik a napraforgó, és a kukoricavetésekből már nem tud előbújni az ember.

Most érik a meggy, a sárgabarack, a korai őszibarackfajták gyümölcse, a nyári almák, körték, sőt a hónap közepén piacra kerül a görögdinnye is. A konyhakertben el lehet kezdeni a korai burgonya felszedését, de már fogyasztható a sárgarépa, a petrezselyem, a zöldbab, az uborka, a fejes és a kelkáposzta is. A magaságyból a család asztalára kerülhet a korai paradicsom, a konyhába pedig zöldborsó, zöldbab, uborka, karalábé, spenót.

Most már el kell kezdeni a kiürült veteményes ágyak felásását, hogy el tudják vetni a másodtermények magjait. Vagyis ne maradjon a kertben üres, kihasználatlan terület, mert a másodterményekkel legalább még egy fél termést lehet ősszel betakarítani. Most kell elvetni a sárgarépa és a rövid gyökerű petrezselyem magját. (Ahol a nagyon igényes petrezselyem termesztése sikertelen, ott pótolják ezt a fontos zöldségfélét pasztinák magvetésével.) Vessenek zöldhüvelyű zöldbabot, rövid tenyészidejű uborkát, céklát, sóskát, spenótot, őszi és téli retket. A

július végén vetett csemegekukorica csövei is megszemesednek. Szokatlan ugyan, de zöldborsót is ültethetnek, mert némi takarással átvészeli az átmenő októberi talajmenti fagyokat, és jó termést adhat.

Ültessék ki a bimbós kel, a fodros kel, a téli pórégagyma palántáit. Ezek igen jó szolgálatot fognak tenni a téli hónapokban, amikor kevés a friss zöldség.

A meleg júliusi napok kedveznek a rovarkártevők, különösen a levéltetvek szaporodásának, ezért ellenük idejekorán végzett permetezéssel kell védekezni. Csak a kis mennyiségben engedélyezett szereket használják! Semmi esetre se használjanak az előírásosnál nagyobb töménységű permetező oldatot, mert ez nem lesz hatékonyabb, csak a környezetet szennyezi és fokozza a termelési költségeket.

Nyáron különösen fontos, hogy a permetezésnél viseljék a jogszabályban előírt védőruházatot, és feltétlenül tartsák be a törvényes várakozási időket.

A virágok pompáznak a nyári melegben és a napfényben, de ilyenkor sok vizet igényelnek, ezért rendszeresen kell öntözni őket. Különösen kell ügyelni az ablakládák virágos növényeire, mert ezek viszonylag kis tömegű talajból táplálkoznak, ami gyorsan kiszárad.

Kedves virágunk a nagyon változatos színű nőszirom (írisz), amely ebben az időszakban töosztással szaporítható. Csupán arra kell ügyelni, hogy a földből kiemelt töveket úgy vágjuk darabokra, hogy mindegyiken legyen legalább egy jól látható, egészséges rügy.

Az egyényári virágokból érdemes az érett magokat leszedni a következő évi felhasználásra, de ügyeljenek arra, hogy a hibridizált (F₁ generációjú) növényekről ne gyűjtsenek vetőmagot, mert ezek nem alkalmasak továbbtermelésre.

Végezzék el a gyümölcsfák és szőlőtőkék zöldmetszését, koronaritkítását, mert a vegetációban lévő növényeken okozott metszési sebek gyorsabban és tökéletesebben gyógyulnak be.

Forrás:
Gyöngyösi Kalendárium, 2019

